

TÜSİAD – Sabancı Üniversitesi Rekabet Forumu

➤ TÜSİAD-Sabancı Üniversitesi Rekabet Forumu Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği ve Sabancı Üniversitesi ortaklığında kurulan bir araştırma merkezidir.

Amaç: Türkiye Sanayisinin uluslar arası pazarda rekabet gücünü artırmak

- Rekabet alanlarında araştırma
- Teknoloji ve inovasyon yönetimi
- İlgili kıyaslama çalışmaları

www.ref.sabanciuniv.edu

Raise Competitiveness

The Competitiveness Forum is a research center formed jointly by the Turkish Industrialists' and Businessmen's Association (TUSIAD) and Sabancı University.

Mission

To help improve the competitiveness of the Turkish industry in international markets

- research on competitiveness issues,
- technology and innovation management,
- related benchmarking studies.

www.ref.sabanciuniv.edu

Rekabet Kongresi 2009

Prof. Dr. Nihat Berker için hazırlanan
başlıklar

10 Kasım 2009

Gelecekte İş Dünyasını İlgilendirecek Genel Gelişmeler

Z Punkt adlı Alman danışmanlık firmasının çalışmasından özetlendi. Z-Punkt, uzgörü-foresight çalışmaları yapmaktadır

Z-Punkt ve Yarının Ekonomisi

Başarı, yerel piyasaların dinamizmi ile paralel bir biçimde oluşur...

Orta sınıf büyüyor...

Z-Punkt ve Yarının Ekonomisi

Refah, bilginin ve yaratıcılığın kolayca akabileceği ortamların varlığına bağlıdır.

İř dñnyası her iki alanda da çeşitli güçlükleri göğüslemek zorundadır.

Z-Punkt ve Yarının Ekonomisi

Ekonomik değerlerin Asya'ya doğru kaydığı biliniyor. Bu akım yeni bir dünya dñzenini beraberinde taşıyacaktır

Z-Punkt ve Yarının Ekonomisi

Müşteriler artık ortaklarımız olmaktadır. Paydaş kavramı önem kazanmaktadır.

Kazan-kazan ilkesi vazgeçilmez yönetim felsefesi haline gelmektedir.

Güven, iletişim ve ilişki kurma, sosyal ticaret dünyası diye tanımlanan yapının ana unsurları haline gelmiştir...

Devlet Planlama Teşkilatı

9. Kalkınma Planından Alıntılar

Türkiye'nin Rekabet Gücü
Açısından Hazırlanan Özet

Planın Stratejik Amaçları

Aşağıdaki stratejik amaçlar **gelişme eksenleri** olarak belirlenmiştir:

- Rekabet gücünün artırılması
- İstihdamın artırılması
- Beşeri gelişme ve sosyal dayanışmanın güçlendirilmesi
 - Bölgesel gelişmenin sağlanması
- Kamu hizmetlerinde kalitenin ve etkinliğin artırılması

Sektörel ve tematik politikalar ve öncelikler bu eksenlerin altında ele alınmış ve aynı stratejik amaca hizmet edecek şekilde ilişkilendirilmiştir.

Uluslar arası Gelişmeler ve Temel Eğilimler

- Ekonomik alanda küreselleşmenin yanında bölgesel bütünleşme hareketleri de gelişmektedir
- Uluslar arası piyasalarda uzmanlaşmaya ağırlık veren, üretim teknolojisini ve **yenilik yaratma kapasitesini geliştirebilen** ülkeler mal ve hizmet üretiminde giderek daha bilgi yoğun ve yüksek katma değer getiren bir yapıya geçiş yapabilmektedir
- Gelişmekte olan ülkelerin küresel ortamda rekabetçi konumlarını sürdürülebilmeleri ve güçlendirebilmeleri, büyümelerini verimlilik artışlarına dayandırmalarına ve yeni mukayeseli üstünlük alanları yaratabilmelerine bağlıdır.
 - Bu doğrultuda **yenilikçiliğe önem verilmesi**, bilim ve teknoloji kapasitesinin artırılması, beşeri sermayenin geliştirilmesi, bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkin biçimde kullanılabilmesi önem taşımaktadır
 - Önümüzdeki dönemde biyoteknoloji ve nanoteknoloji gibi alanlar öne çıkmaktadır

Plan Öncesi Dönemde Türkiye

- Ülkemizde rekabet gücünün artırılması için verimlilik artışlarının sürekliliğinin sağlanması gerekir
 - Tarım sektöründe verimlilik seviyesi ülke ortalamasının oldukça altındadır
- Fikri mülkiyet: eser sahibinin hakları ve bağlantılı haklar alanında, daha etkin ve verimli bir yapılanma henüz sağlanamamıştır. Yanısıra, fikri mülkiyet hakları alanında yargı sisteminin geliştirilmesi gereksinimi sürmektedir
- Ar-Ge faaliyetlerini gerçekleştiren, bu faaliyetlere destek sağlayan ve bu faaliyetlerin sonucunda ortaya çıkan bilgi ve teknolojiyi kullanan kurumlar arasında **güçlü bir bağ** kurulamamıştır. Yapılan araştırmalar genellikle **sanayinin ihtiyaç ve talebinden** uzak olmaktadır
- Sekizinci Plan Döneminde çeşitli üniversitelerde stratejik alanlarda mükemmelliyet merkezleri oluşturulmuştur. Bunun yanında 2002 yılından itibaren bilim insanı yetiştirmeye yönelik projeler ve 2004 yılından itibaren de **çok ortaklı disiplinlerarası** niteliğe sahip projeler desteklenmiştir

Plan Öncesi Dönemde Türkiye

- AB 6. Çerçeve Programında etkin olamayışın nedeni; AB araştırma ağı ile bağlantının, Ar-Ge altyapısının ve araştırmacı sayısının yetersizliğidir
- İmalat sanayinin gerek alt sektörler, gerekse alt faaliyet alanları itibariyle, değer zincirinde rekabetin belirleyici unsurunun bilgi ve yenilikçilik olduğu alanlara yönelmesi gerekir
 - Savunma sanayi ürünlerinde büyük ölçüde dışa bağımlılık devam etmektedir
- Yükseköğretim sisteminin merkeziyetçi yapısı ve kalitesine ilişkin sorunlar yüksek öğrenimin rekabet edebilirliğini ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilme kapasitesini olumsuz yönde etkilemeye devam etmiştir
 - Meslek yüksek okulları ile mesleki ve teknik orta öğretim kurumları arasında program bütünlüğünün bulunmaması, mesleki ve teknik eğitim programlarının işgücü piyasasının taleplerine uygun olarak güncellenmemesi sonucu mesleki ve teknik eğitim mezunlarının istihdamı artırılamamakta ve mesleki eğitime olan talebi azaltmaktadır

Dokuzuncu Plan Temel Amaçlar

- Rekabetin artırılması için üniversite – iş dünyası işbirliği çerçevesinde; rekabetçi ve bilgiye dayalı ekonominin gerektirdiği özellikleri içeren ve araştırma potansiyelinin gelişmesine daha çok katkıda bulunan işgücü eğitimi geliştirilecektir. Teknik personelin nitelikleri konusunda standartlar geliştirilecek, çeşitli sertifikasyon programları düzenlenerek düzey farklılıkları ortadan kaldırılacaktır.
- **Bilim ve teknoloji politikasının temel amacı özel sektörün *yenilik yaratma yeteneğinin* artırılmasıdır.**
- Özel sektörün belirlenen öncelikli alanlarda araştırma enstitüleri ve veya merkezleri kurması teşvik edilecektir.
- Özel sektörde araştırmacı istihdamı teşvik edilecektir.
- Yurtdışındaki Türk araştırmacıların, öncelikli alanlar başta olmak üzere yurtiçinde istihdam edilmesi için gerekli imkanlar sağlanacaktır.

Dokuzuncu Plan Temel Amaçlar

- Üniversitelerde desteklenen ARGE faaliyetlerinin ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimine katkı verecek şekilde tasarlanması ve bu çalışmaların **bilimsel yayın dışındaki patent ve benzeri sonuçlarının da akademik yükselmede** dikkate alınması sağlanacaktır.
- Üniversitelerdeki Ar-Ge insan gücü ve altyapısının özel sektör tarafından kullanılması desteklenecektir.
- Geleceğe yönelik olarak nanoteknoloji, biyoteknoloji, yeni nesil nükleer teknolojiler ile hidrojen ve yakıt pili teknolojileri, sanayi politikasının öncelik vereceği sektörlerdeki araştırmalar; yerli kaynakların katma değere dönüştürülmesini amaçlayan Ar-Ge faaliyetleri, aşı ve antiserum başta olmak üzere yaşam kalitesinin yükseltilmesine yönelik sağlık araştırmaları; bilgi ve iletişim teknolojileri ile savunma ve uzay teknolojileri öncelikli alanlar olarak desteklenecektir.
- Ar-Ge faaliyetleri sonucunda oluşan bilginin sanayiye ve üretime aktarılmasında görev yapacak **Teknoloji Transfer Merkezleri** kurulacaktır.
- Bölgelerde **yenilikçi**, rekabet edebilir, dinamik ve yüksek katma değer yaratabilen **öncü sektörler** seçilecek ve desteklenecektir.

Rekabet ve İnovasyon-Yenilik

Rekabet gücü ile inovasyon arasında bir korelasyon sözkonusu. İnovasyon yeteneğinin artması, performans düzeyinin yükselmesi, rekabet gücü üzerinde pozitif yansımalar doğurmakta.

Bir sonraki slayt, inovasyon dünyasındaki gelişmeleri özetlemekte...

İnovasyon Dünyasında Değişim

- İş dünyası için yenilik oluşturma baskısı
 - Bu baskıyı hem proses hem de ürün yeniliği üzerinde hissetmek mümkün
- Şirketler kesimi ayırdıkları Ar-Ge bütçesinin sonuçlarını daha hızlı görmek istemekte
- Yeniliğin finansmanında pazar ekonomisinin mekanizmalarının devlet desteklerine göre daha popüler bir hal aldığı izlenmekte
- İnovasyonun finansmanında geleneksel finansman yöntemlerinin dışında, girişimci sermayesinin etkisinin arttığı görülmekte
- Yenilik geliştirmede bilişim teknolojilerinin etkisi daha da büyük boyutlara ulaşmakta

Türkiye'de Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler ve Rekabet Gücü

- Türkiye'deki KOBİ'lerin gelişimini destekleyici koşullar bütünün önünde temel olarak iki engel belirlenmiştir. Bunlardan ilki uygun finansman koşullarına erişememek, diğeri ise KOBİ'lerin uluslararası iş ortamının gerektirdiği profil anlamında zayıf özellikler taşımalarıdır. Bu bağlamda özellikle küçük ölçekli işletmeler için bir politika eylemi içinde bulunmak gereği ortaya çıkmaktadır.

Yapılan analizler sonucunda Türkiye'de KOBİ'lerin gelişimi ve yenilik ortamının yaygınlaşması için İKED (Institute for Knowledge Economy and Enterprise Development – İsveç) aşağıda bulunan öncelikli alanları belirlemiştir:

- Yenilik politikalarının sürdürülmesi için daha koordine ve işlevsel bir yapıyı oluşturmak
- Ulusal bilişim altyapısının koşullarını iyileştirmek
- Yenilik için yerel ve bölgesel eylem planları geliştirmek
- KOBİ'lerin gelişimi ve girişimcilik aktivitesi için daha iyi koşullar hazırlamak

- Mali kaynakların ve yatırımcıların dağıtım kanallarını güçlendirmek
- Doğrudan yabancı yatırımları harekete geçirmek, iç pazarın bölünme–spill over etkisini özümseyecek imkanlarını geliştirmek
- Ekonomik ve siyasi istikrarı sürdürmek; kanunların yaptırım gücünü etkin kılacak yapıyı devam ettirmek
- AB programlarına katılım konusunda farkındalığı artırmak; özellikle sınır ötesi bilgi akımı ve büyüyen idari yüklerin maliyetlerini yeniden yapılandırarak imkanları dengelemek anlamında...